

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő
Fél „ 4 „
Negyed „ 2 „
Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:
Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:
NUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Devecser, Klapka-ucca 16.

TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő minden-nemű közlemények.

Az iparos nyugdija.

Irta: Frúhwirth Mátyás országgy. képviselő.

A magyar nemzet néprétegei között a kézműiparosság gazdasági és szociális jelentőségénél fogva tekintélyes helyet foglal el. Ennek a számtani egyenlegnek a logikus következményeit azonban a nemzet nem vontatta le a maga számára.

Az állami politika iránya és a magyar iparosság szervezetenlensége csak fokozta a magyar kézműiparosság ferde helyzetét. Mi pedig most ki akarjuk egyenesíteni a kézműipar fejlődési vonalát és bele fogjuk illeszteni a nemzeti és ipari haladás körforgásába a magyar kézműves ipart. A magyar állam kocsiján helyet szorítunk a kézműves iparnak.

Az érdekképviselői szerv, az Országos Kézműves Kamarának a megalkotása után törvénybe fogjuk iktatni a megrokkant és megöregedett iparosok nyugdíját, továbbá a hátramaradt özvegy iparos-asszonyok és árvák járadékát. Az iparos-család egyik tagja se éljen kolduskenyéren.

Az iparosok nyugdíj-biztosításának olyannak kell lennie, amilyent a magyar kézművesrend gazdasági és szociális helyzete megkíván. Az iparosság, mint a nemzet önálló eleme nem lehet hátrányban más, de különösen az ipari munkások szociális és szociálpolitikai törvényhozása mellett! A kézműves-rendet tehát nemcsak mint osztályt, hanem mint szociális tényezőt is kell kezelnünk.

Az iparos nyugdíj-biztosításra ennek az osztálynak tehát nagyon nagy szüksége van, azonban nem olyan feltételekkel, amilyeneket mumus módjára ismét az iparosság képzelete elé vetítenek. Minden kisiparos-kérdésnél megjelennek a vészmadarak és levegőbe eresztgetik az ijesztő lövéseiket. Az iparos nyugdíj ügyében is így tettek.

Már számokat is mondanak, pedig minden szakember előtt világos, hogy a havi járulék attól függ, hogy milyen nagy nyugdíjat kap majd az iparos, és hogy milyenek a megélhetési viszonyok, vagyis a megrokkantási és halálozási arányszámok. Míg tehát a statisztikai lapok be nem futnak és a matematikusok el nem végzik számításait, addig részletekről

beszélni komolyan nem lehet. Természetes a nyugdíj annál nagyobb lesz, mennél többet tud az egyes iparos havonként nyugdíj-alapjára lefizetni. Szerintem az iparos-járulék nem sokkal haladhatja túl az alkalmazottak szociális hozzájárulásának arányait. Semmi esetre sem lehet azonban havi 20-30 pengő, amivel az iparosságot mostan ijesztgetik.

Az iparosság ne üljön föl a vészmadaraknak. Az új nyugdíjtörvény csak olyan lehet, amely megfelel az iparosság kívánságainak. Az iparosság áldozatkészségét az iparosság maga fogja megállapítani gondos tanácskozások után, mert Vass miniszter és Dréhr államtitkár az iparossággal akarják az iparosságért a nyugdíj-kérdést megoldani.

Az iparosság nyugdíj-alapját autonómiával rendelkező szervnek kell kezelnie, amelyben csak az iparosság lehet a dirigens. Az iparos-nyugdíjnak fokozatainak kell lennie, hogy a gazdag, jómódu iparos mellett, a szegény, egyedül dolgozó iparos a maga szerényebb szociális helyzetének megfelelő hozzájárulásával szerényebb nyugdíjban részesülhessen.

Végül pedig az iparos nyugdíj-alap pénzeit csak az iparos érdekek istápolására szabad majd felhasználni, amelyet majd a törvényben magában fogunk biztosítani. Csak alapelvekről lehet egyelőre beszélni, tehát amelyek az iparosérdekeknek megfelelnek és csak olyan alapon épülhet fel a törvény, amelynek részleteiről még a számok ismerete előtt beszélni csak öregasszony-beszéd.

A magyar iparosságnak legyen gondja, hogy a statisztikai lapok kitöltve az illetékes ipartestület révén minél előbb visszakerüljenek a népjóléti minisztériumba, ahol ezeknek az adatoknak az alapján indul meg a komoly munka egyelőre a nyugdíj-tervezet megszerkesztésére.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, V. Egyetem-utca 5. Elsőrangú családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezeték mosdók, lift, fürdőszobák, Egy ágyas szobák 5-9 P-ig, két ágyas 6-12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termésű somlói borok. Esténként a legjobb cigányzene. *Szabó Imre tulajdonos.*

Zászlószentelés.

F. hó 19-én ajkai *Nirnsee* Ferencné védnöksége alatt fényes ünnepségek keretében avatták fel az ajkai Levente Egyesület zászlóját. Délelőtt 9 órakor a róm. kath. kápolnában dr. *Czapáry* László tószokberéndi plébános, 10 órakor az ág. h. ev. templomban *Novák* Rezső, 11 órakor a ref. templomban *Szabó* Aladár lelkészek izzó hazafiságtól áthatott, szívhez szóló szavak kíséretében áldották meg a zászlót.

Délután 4 órai kezdettel a sporttelepen gyülekezett a közel másfélezernyi közönség, melynek soráiban nemcsak a község, hanem a környék minden számottevő ténylezője is megjelent. Ott láttuk dr. *Simon* György pápai preláthus kanonokot dr. *Horváth* Lajos vármegyei alispánt, *Belák* Endre járási főszolgabíró, dr. *Jókay-Ihász* Miklós képviselőt, ajkai *Nirnsee* Pált, *Schlichter* Károly föld-birtokost stb. családajkalkai és hozzátartozóikkal egyetemben. Az ünnepséget *Kracker* Vilmos karnagy vezetésével az üvegyári dalárda a magyar Hírszékkel együtt nyitotta meg. Primóczy *Szentmiklóssy* Pál elnök megnyitójában vázolta a levente egyesület eddigi három éves működését a azon nehézségeket, melyen át az egyesület a mai zászlószentelési napig jutott el. Az ünnepi beszédet dr. *Jókay-Ihász* Miklós, a kerület országgyűlési képviselője tartotta, aki nagyhatású beszédében a hazáról, a piros, fehér, zöld nemzeti színeink jelentőségéről, a hazaszeretet fogalmáról tartott magas nivóju előadást, majd egyetértésre, vállvetett munkára buzdított mindenkit, mert erős hite és meggyőződése szerint csak az összetartás az, ami a jobb jövőt, a Trianoni határokok ledőlését fogja eredményezni.

Budai József leventeoktató keresetlen szavakkal üdvözölte a zászlóanyagát, ajkai *Nirnsee* Ferencné, aki megkoszorúzta a lobogót a következő szavak kíséretében: — Kedves fiam! Ti vagytok az árve magyar nemzet reményeisei! Legyetek tehát méltók a magyar névre. Szeressétek egymást és szeressétek lángoló szívvel a hazát és e zászló alatt vivjátok ki a szebb jövőt, foglaljátok vissza Nagymagyarországot!

Lebtyán János járási tesinevelési felügyelő kivette az ifjú leventéktől a fogadalmat, amely után *Belák* Endre járási főszolgabíró intézett úgy a leventékhez, mint a szülőkhöz nagy lelkesedést kiváltott, izzó hazafiságtól áthatott lelkesítő szavakat.

Halász Kató 7 éves kisleánya sok tapsot aratott hazafias versére indította utba *Belák* Endre a kegyeleti stafétát a hősök szobrához, majd a Himnusz elénekletésével az ünnepség első része véget ért.

A sportünnepély tartama alatt eszközölték a zászlószögek beverését és a lobogónak szajagokkal való felszítését. Az egyes számok közé beékelve nagy feltűnést és lelkesedést váltva ki, mutatkozott be a vitéz *Halász* Sándorné által betanított tíz magyar ruhába öltözött pár szebbnél-szebb eredeti magyar táncokat kreatíva, melyek közül különösen a palotás és a körmagyar tűnt ki. A sportünnepély után harcászati gyakorlatok bemutatása következett, majd a késő esti órákban kivilágítás, mesésen sikerült tűzijátékok szórakoztatták a közönséget, mely a program utolsó számáig mindvégig áthatatosaa kitartott.

Magyar keresztnévek.

(II.)

Magyar eredetű, illetve meghonosított férfi keresztnévek:

Ada (= apa, őszhaju) ősmagyar, **Adolár** újabb keletű magyar keresztnév. **Akos**: ez a szép ősmagyar név fehér sólymot jelent. Bár többször találkozunk vele! Az **Almos** nevet már őseink használták, eredete azonban bolgár-török = vétel. **Árpád**: már az óes-tamentumban több helyen találkozunk e keresztnévvél; héber neve: kerevet, ágy. Vámbéri, a nagy utazó és nyelvész, keletről származtatja és szerinte varázslót jelent. Magyar eredetét az „árpa” szó mutatná, amikor is a „föld urát” jelentené. **Barna**: a Barnabás héber szó (= vigasztalás fiá) magyar módosítása. A **Béla** keresztnév az Árpádok korában a héber Bela (= világot elnyelő) szóból származott. Egyéb-ként az Albert, Adalbert (= nemes származású) ónémet név magyar formájának is tekintik, (pl. Jókai M.: „Politikai divatok”-ban.) **Bendegúz**: ősmagyar név; (Etele, Buda és Keve atyja volt.) **Bence, Bekény, Benő** ugyanegy magyar név három alakja; Benedek (= áldott) latin szóból és nem a héber Benjamin-ból **Béni**: ez már a Benjaminból (= a szerencse fia). **Berci**: az Albert ónémet, **Bódi** pedig a héber Boldizsár (= haditanács) névnek magyaros áttitése. **Botond** (= buzogánnyal kizűd), **Bulosu** (= a búcsu) és **Usatuber** ősrégi magyar keresztnévek. Utóbbi Palóczy Edgár tanár szerint („Keresztnévek zseblexikona”) már 1266-ban használatos volt. **Éde** az angolszász Eduárd (= a hú ór) magyar átfomalása. **Élek** = védő, segítő. **Élemér**: álig van ilyen előkelő, szintiszta ősmagyar keresztnévünk. **Élőc, Émőd** és **Éörs** (= az ór) nevekről ugyanezt mondhatjuk. **Étei**: újabb keletű magyar férfi név; össze nem tévesztendő a hun származású Etele (= Atilla = a nagy folyó) névvel. **Géza, Geyza** = a győző, **Gyula** = a főbíró, **Huba** (a hét vezérek egyike is) ősmagyar nevek. **Honfi** újabb keletű. **Izod**: a héber Sámuel (= az Úrtól kért) névből ered. **Jób** = megtérített. (Lsd. Bibliai szótár I. K. Kiadták Székács J. és Török P. 1855.) A „megtérített” eredeti jelentésén kívül, Palóczy E. „Keresztnévek zseblexikona” jelentése: tífri, megtámadott. Ez alighanem átvitt értelemben a betegségekre, nyavalyákra, csapásokra vonatkoztatik. Egyébként **Jób** 1., Jákob egyik unokája, Izsakhár fia. **Jób**: egy sokat szenvedett férfi Úz földjén; utóbbit értjük mindig Jób alatt. Hogy ki volt, nem tudjuk. Valószínű, hogy a Sinai félszigeten élt és Mózes személyesen ismerhette. De az is lehet, hogy csak költött vagy személyesített név. Könyve a világirodalomnak egyik drágagyöngye; tanköltemény. Tárnya a szenvedés titka. **Kálmán, Lohel** (eredetileg: Lél), **Levente** (= oroszán szívű) ősmagyar nevek; utóbbi újabb ismét felveszik s helyesen. **László** a szláv Wladiszlávból (= uralmával tündöklő). **Lesták** (= szerencsés) és **Peibárt** alig használt régi magyar nevek. **Nándor** ősrégi. **Ódón** az angolszász Eduárdból. **Pető**: a görög Péter (= közikla) szónak magyar formája. **Tas** (= a kő; a hét vezérek egyike is.) **Szabolos** és **Tibor** vagy Tibore gyakran, **Ubul** ritkábban hangzó ősmagyar nevek. **Tihamér** újabb keletű. **Zoltán** = **Zolt** (= a szerencsés), **Zóárd**, **Zombor**: ősi magyar nevek.

A többi név, ami a felsoroltakból hiányzik, majd mind idegen eredetű s helyébe nincs magyar forma. Pl. Erzsébet (héber) = Isten-

áldotta; Irén (görög) = béke; Ignác (latin) = tűzes; Ferenc (ónémet) = a szabad; József (héber) = gyarapodás stb.

Ha a neveket figyeljük, látjuk, hogy van olyan keresztnév, melynek felszínén van az idegen, eredeti alakja is; viszont utóbbi mellett ott az átmagyarosított forma. Nem lehetne inkább az utóbbi választani a kettő, illetve több közül?!

Aki bővebben akar foglalkozni a keresztnévekkel s itt nem említett neveket szintén ismerni szeretné, olvassa el Palóczy Edgár tanár: „Keresztnévek zseblexikona” c. füzetét, (Bpest., 1927. Ára 1 P.) melynek egy részét magyar szempontból, csekély módosítással és pótlással most közltem.

Bábás József.

Az ajkai Levente Egyesület zászlószenteléséhez.

Irtá: dr. Somogyi Károly.

Lobogj, lobogj a győzelem jelében,
Mikor kibont a magyar akarat!
Bukás kudarca, szegénye ne érjen,
Ha a kar viadalra felragad!
A cél, ha nemes, a harcok nem bukik el.
Zászló alá magyar! Ügyünknek győzni kell!

A kegyeleti staféta indításakor Halász Kató által mondott vers.

A koszorukat elhoztuk,
A fohászunkat elmondjuk.
Isten segits szebb jövőre,
Ne hulljon több magyar könnye.
Add vissza szép országunkat,
Mutasd meg már azt az utat,
Melyen leventékké járva,
Eljuthatunk szebb hazába.
Bátor szívvel, kitarással,
Összefogva mind egymással,
Vezess minket szép hazánkba:
Szent Istvánnak országába.
Emlékezzess hőseinkre,
Buzdíts, indíts kegyelete.
Vigasztald meg a szomorút,
Ha bánatában köt koszorút.

Szerkesztői üzenetek

Horróváth József, Devecser. Izléstelen hangu levelére jövő számunkban a megtámadott kritikus fog érdemleges választ adni.

A gyönyörű hegyvidéken fekvő szentendrei református polgári iskolai **fiuinternátusba** és a külön épületben levő **leányinternátusba** havi 70 P. díj fizetése mellett tanulók felvételnek. Prospektust küld az igazgatóság.

Butorozott szoba 1. évi szept. 1-re Klapka-u. 9. sz. alatt kiadó

Egy teljesen új, fekete pedalos

CIMBALOM

olcsón eladó.

Cím a kiadóban.

H I R E K

Tisztelettel kérjük mindazon vidéki hátralékos előfizetőinket, kiket már külön is felszólítottunk, hogy a hátralékokat mielőbb beküldeni és az előfizetéseket megújítani sziveskedjenek.

— Hymen. **Vadas** István (Budapest) és **Friedmann** Ilona (Devecser) e hó 19-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Harangszentelés. F. hó 19-én Ajkarendeken a község és a szomszédos falvak híthű katolikus híveinek jelenlétében szentelték fel azon három harangot, amelyet az egyházközség, **Stenger** József Amerikába szakadt ajkarendeki polgár, valamint a rendkívüli agilis, tettekre kész, mindenki által szerett és nagybecsű **Hotwagner** Pál esperes-plébános és **Pröbssl** József községi bíró áldozatkészségéből készítették. A felszentelést dr. **Simon** György veszprémi kanonok, pápai prelátus eszközölte, ugyancsak ő celebrálta fényes papi segédlettel (**Hotwagner** Pál, **Felkel** Viktor esperesek, dr. **Czapáry** László plébános, **Mezger** Antal káplán) a szentmisét is. Az ünnepi szentbeszédet **Felkel** Viktor kislódi esperes mondotta. Az ünnepségek után **Hotwagner** Pál esperes-plébános látta a jelenvolt előkelőségeket vendégül.

— Szabadságon. **Keresztes** József devecseri kir. járásbíró a hét folyamán kezdte meg négy heti szabadságát. — **Lajos** Ignác állampénztári főtanácsos, a devecseri adóhivatal vezetője, szabadságáról visszaérkezett és átvette hivatala vezetését. — **Beldék** Endre járási főszolgabíró szintén a hét folyamán kezdte meg szabadságát.

— Iskolaavató. Tiskeváron szeptember hó 2-án az új iskola felavatásával kapcsolatban a csinosan felszerelt kulturházban színrerül: **Arva** Rózi, népszínmű 3. felvonásában. Irtá: **Kasza** Vilmos. Helyárak: I. hely 160 P, II. hely 120 P, III. hely 80 fill., állóhely 60 fillér. Az előadás után társasvacsera **Schandl** Károly képviselőnk tiszteletére. Egy teríték ára 4 P. bor nélkül. A társasvacserán részt venni óhajtok aug. 30-ig jelentkezzenek egy levelezőlapon Mesterházy vendéglősnél Tiskeváron.

— Kérelem. Ujfajta tolvajlás jött divatba Devecserben. Táglelkiismereti suhancok magukhoz csalogatják az uccán a szelidebb kutyákat s egyszerűen lelopják róluk a nyaktörvet. Egy héten belül két törvet loptak le az én kutyámról: egy bőr- és egy nikkel-törvet. Az újtipusú tolvaj nyomravezetőjének tíz pengő jutalmat adok. **Huss Ferenc**, a Devecseri Ujság szerkesztő-kiadója.

— A villanytelepről. A község villamos üzeme közli: A villanyáramdíjakat f. évi július hó 1-től kezdődő érvénnyel, csupán az 1928. év második felére próbaként leszállította és pedig a világítási áramot hektowattóránként 9 fillerre, az ipari áramot pedig az eddigi 72 fillér alappról 62 fillerre, mely ipari alapáramdíj az erógép csatlakozási értéke és annak használati órai után hektowattóránként 4, sőt 35 fillerre is redukálódhatik. Ezen áramdíjmérséklés csak az esetben marad a jövő évre is érvényben, ha az ezévi összfelhasználás az ötvezer kilowattórát eléri. A villamos üzem felhívja a község lakosságát, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek fogyasztóként, mert csak az áramfogyasztás mérvének emelkedésével lesz módjában az áramdíjakat tovább is mérsékelni. Közi továbbá, hogy az új 1-3 lámpahelyes berendezéseknél csak önköltségét számítja, míg a fizetésekre nézve a lehetőség szerinti legelőnyösebb módozatokat nyújtja. Akkumulátoröltés hetenként szedán és szombaton.

Ezúttal ismét kénytelenek vagyunk közölni, hogy az utóbbi időben újból több panasz érkezett hozzánk, hogy a telep esténként későn kezdik az utcák világítását. Ajánljuk ezen jogos panaszt a vezetőség figyelmébe.

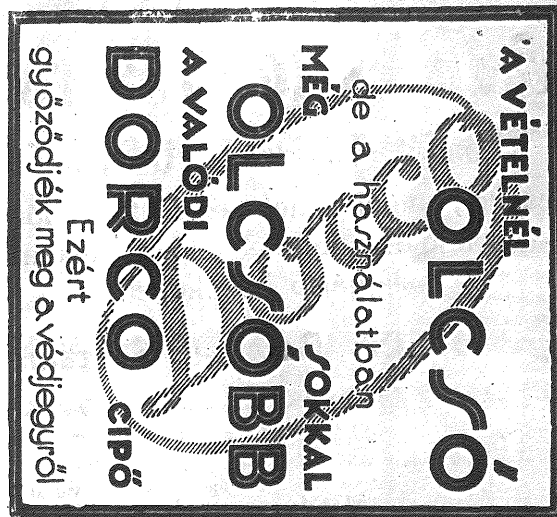
— A Sümeg—devecseri autóbúsjárat a héten pénteken reggel megindult. Az atóbusz Devecserben éjjelez s reggel 6 óra 50 perckor indul, 8 órakor érkezik Sümegre. Indul Sümegről 8 óra 15 perckor, érkezik Devecserbe 9 óra 25 perckor. A második járat indul d. e. 11 óra 29 perckor, érkezik Sümegre 12 óra 10 perckor. Viteldíja Devecserből Sümegre 2 pengő 60 fillér. Állomása Devecserben a vasut és a templomtér. Kedvező idő és legalább 12 jelentkező utas esetén d. u. 1 órakor indul Hévíz-fürdőre, vissza este 7 órakor. Viteldíj 5 pengő.

— Akiknek a szivmüködése gyenge, erőkódés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a *Ferenc József* viz súlyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemeden hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A tankönyveszerzés szabályozása. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter 97425—1927. VI. sz. rendeletével az iskolai tankönyvek és tanszerek beszerzése tárgyában és esetleges visszaélések megakadályozása céljából az alábbiakat rendelte el: 1. Tankönyveknek és tanszereknek az oktató személyzet és az iskola alkalmazottai részéről való iskolai árusítása olyan helyen, ahol papír- és könyvkereskedés van, fegyelmi büntetés mellett szigorúan tilos. Hasonlóképpen iskolai önképzőkörök, vagy bármiféle más egyesületek nem foglalkozhatnak az iskolában tankönyv- és tanszerárúttással. 2. Tankönyveket, tanszereket, az iskolától megkívánt alakban és minőségben, a tanulók iskolán kívül tetszés szerint bárhol szabad választás szerint vásárolhatnak. A beszerzési forrás tekintetében az iskola semmiféle kényszerítő irányítást a tanulóknak nem adhat. Az iskolai segélyegyletek, szigorúan a jótékonykodás keretén belül, az ily támogatásra szoruló tanulóknak adhatnak tankönyveket és tanszereket ajándékba vagy kölcsön, csekély használati díjért. A tankönyveket és tanszereket azonban, nagyobb tételekben is, csakis a helyi könyv- és papírkereskedőktől szerezhetik be. Az iskolák épületében sem belül, sem kívül semmiféle üzleti hirdetés, reklám ki nem függeszthető. E rendelkezések legszigorúbb megtartásáért és végrehajlásáért az iskolák igazgatói személyesen felelősek. Ez a váru-várt rendelet, amely a magyar könyvkereskedelem annyi jogos panaszát orvosolja, a könyvkereskedelem életében új korszakot jelent, mert az ország igen sok városában egyes intézetekben tankönyveknek és tanszereknek árusítása súlyos károkat okozott a nagy adófizető könyvkereskedőknek. *A Magyar Könyvtudók és Könyvkereskedők Orsz. Egyesületének megbízásából.*

— A devecseri anyakönyv. *Születés:* Aug. 18. Varga Imre fm. és neje Eichinger Teréz fia István rk. — *Haldózás:* Aug. 17. Sziladovics Ferenc 2 hónapos, rk., szivbénulás. — Aug. 23. Wenzel Rudolf kéményseprőség 19 éves, rk., szivhűtés. — *Házasság:* Aug. 19. Vadas István magántisztviselő izr. és Friedmann Ilona izr.

— A magyar merinógyapjú tenyésztése. Igen sajnálatos, hogy az egykor oly híres, finom magyar merinógyapjú tenyésztése állandóan visszafelé fejlődik. A földmivelésügyi minisztérium hathatós segítségére volna szükség az irányban, hogy a termelő iparkodjék a gyapjú minőségét minél finomabbra javítani, miután a középminőségű gyapjuban külfölddel, főleg Ausztriával való versenyben nem mérkőzhetünk, míg a finomabb minőség tenyésztésére Magyarország különösen alkalmas éghajlati és talajviszonyainál, valamint az országban még meglevő tenyészanyagánál fogva. A gyapjútermelés nemesítésénél a legkedvezőbb eredményt kecsegtetnek, annál is inkább, mert a finom magyar gyapjú ára teljesen függetlenül minden konjunktúrától meredeken emelkedik, miután az ausztráliai finom gyapjú tenyésztése szinte teljesen megszűnt. A magyar gyapjút importáló külföldi államok gazdaságpolitikájában gátló körülményekkel csakis Németországban, Franciaországban és Belgiumban találkozunk.

— Beiratkozás. A devecseri községi iparos tanonciskolában a beiratás szept. 1., 2. és 3-án délután 4—7-ig lesz megtartva. Beiratásnál fizetendő 5 P.

— Németország fokozottabban keresi a magyat gyümölcsöt, mert csökkent az olaszországi gyümölcsbehozatala. *Vaja Béla* a Dunatiszaki Mezőgazdasági Kamara helyettes igazgatója Münchenben megállapította, hogy az idén rendkívül előnyös a helyzet a német piacon a magyar gyümölcs részére, mert Olaszország lényegesen kevesebb gyümölcsöt tud szállítani, mint az elmúlt években. Hogy a magyar gyümölcs mégsem tudott akkora teret hódítani a német piacon, mint amelynek lehetőségei adva vannak, az a magyarázata, hogy a csomagolás még mindig nem kielégítő. A földmivelésügyi minisztérium által forgalomba hozott ládák jelentőségét a szállítók nem ismerték fel a kívánt mértékben, holott a ládacsomagolás segítségével gyümölcskivitelünk nagyobb lehetett volna. Jelenleg a ládák 10 kilogrammosak, át kellene azonban térni a barack csomagolásában az 5 kg-os ládára, mert csak ez biztosítja, hogy a barack sértetlenül érkezék meg rendeltetési helyére. Míg Németország más magyar termékek behozatala elé bizonyos akadályokat gördít, a gyümölcsöt szívesen látja, mert minden németországi szakember tisztában van vele, hogy a német klíma alatt gyümölcsstermesztés nem lehetséges.

— A kiskereskedelem hitelproblémája. A Kereskedelmi és Iparkamarák nemrégiben kivétel nélkül felirtak *Bud János* pénzügyminiszterhez, melyben kérték, hogy a hitelre szorult vidéki kiskereskedelmet ne hagyja technikai nehézségek miatt figyelmen kívül. Ebben az ügyben a múlt pénteken délelőtt a pénzügyminisztériumban értekezletet tartottak *Zsigmond* miniszteri tanácsos elnökletele alatt, mely értekezleten beható eszmecsere indult meg a kölcsön folyósításának technikai módzatairól és az eszmecsere végén az a nézet alakult ki, hogy az egyes hitelkeresők részesedésének maximuma háromezer pengő lesz, amit teljes biztosíték mellett fognak kiutalni. A kamat azon a szinten fog mozogni, mint a kisipari hitel kamata. A cenzurát a kisipari és kereskedelmi hitelintézet igazgatósága fogja gyakorolni, amely mellett az egyes szakmák képviselőiből alakult bíróválasztmány is fog működni. Ebben a választmányban a vidéki kereskedelmi és iparkamaráknak is fog hely jutni, amelynek kebelében azután külön kiskereskedelmi bíróválasztmány is fog létesülni.

Piaci gabona árak.

Buza	25—26	P	Zab	22—23	P
Rozs	23—24	.	Tengeri	—	.
Árpa	23—24	.	Burgonya	—	.

— A lisztharman veszélye szőlőnél. A perenospora elleni védekezést a szőlőbirtokosok az idén nagy szorgalommal végezték. Vannak helyek, ahol már ötször-hatször permeteztek és poroztak is. Veszélyes fekvésekben esetleg a munka hiányossága miatt itt-ott mégis fellépett a perenospora, amely most azonban a meleg időjárás következtében megrekedt. Ennek dacára különös figyelemmel kell lenni most a lisztharman fenyegető veszélyére és ezen bajnak ellenszerét, a kénkészítményeket állandóan keverjük a permetlébe. (Pl. 100 liter bordóli lere 2 kg. Sulfarol Kolloid kén) Vigyázzunk a fűrtök permetezésére.

— A kóbor cigányok megrendszabályozása. A magyar vidék közbiztonságát senki és semmi nem veszélyeztetette annyira, mint a kóbor cigányok hada, amely hol itt, hol ott tünt fel s nemcsak személy- és vagyonbiztonságra jelentett veszedelmet, hanem a közegészségre is, mert a nyugtalan verő cigányok mindenfélé ragályos betegséget terjesztő voltak. A háború alatt nagynehezen sikerült megfűszárazítani az országot a kóbor cigányoktól, úgy látszik azonban, hogy újabban ismét veszedelmesen megsaporodtak a vándorló cigánykaravánok, mert a belügyminiszter szükségesnek látta, hogy körrendeletben intézkedjék szigorú megrendszabályozásukról. A rendelet a rendőrhatalóságoknak köteleességévé teszi, hogy az országban tartózkodó kóbor cigányok felkutatása iránt a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegyék meg. A kóborló cigányokat, akár munkakerülésből üzik a vándorlást, akár munkakeresés vagy valamely foglalkozás címe alatt teszik azt, kötelesek a közbiztonsági szervek, bárhol találják is őket, azonnal letartóztatni és fegyveres kísérettel a legközelebbi rendőrhatalósághoz előállítani. Kóborló cigányok és hasonló elbírálás alá eső más elemek csoportjainak az ország határára való belépését vagy egyenként beszivárgását feltétlenül meg kell akadályozni. A határon átszökött csoportokat fegyveres kíséret mellett ugyanezen az uton kell az országból eltávolítani, amelyen bejöttek. A kóborlás miatt előállított cigányok és más személyek közül azokat, akiket büntetendő cselekmény gyanúja terhel, az illetékes bíróság elé kell állítani. Azokat a terhelteket, akiket dologháza nem utaltak, vagy akinek javítónvelését nem rendelték el, a büntetés elszenevedése után az illetékes rendőrhatalóság további közigazgatási eljárás alá vonja. A miniszter köteleességévé teszi a rendőrhatalóságok vezetőinek, hogy állapítsák meg évenként a hatóságuk területén talált kóborcigányok számát és arról tegyenek jelentést a minisztériumnak. E jelentésben a cigányügyet érintő egyéb körülményekre is részletesen ki kell terjeszkedni. A rendeletből látható, hogy a miniszter végre a kóborcigányveszedelem gyökeres megszüntetésére rászánta magát.

Hirdetéseket jutányosan felvesz a kiadóhivatal

Olcson és jól vásárolhat

Lénárt Testvérek Utódánál

gummisarkot, cipókrémet, cipőfűzőt, bőrvaselint, ostort, ostornyelet s minden cipész, eszmadia és szijgyártó kellékeket.

Devecser, Baross-u. 6. szám.

Hirdetmény.

A veszprémi kir. törvényszék, mint csőd-bíró Cs. 2708/42/1927. számú végzése folytán közzé teszem, hogy Singer Mihály nagy-piríti lakos, csődtömegéhez tartozó áruk, melyeknek jegyzéke nálam megtekinthető, szabadkézből eladásra kerülnek. Az eladás időpontját és helyét a nálam érdeklődőknek tudomására fogom hozni.

Dr. Somogyi Károly ügyvéd, csődtömeggondnok.

Házeladás

Devecssterben, Füzes-utca 1. sz. ház, mely több lakásnak is alkalmas, szabadkézből eladó. Bővebbet a tulajdonosnál ugyanott

*****

GYERMEKKOCSIK

minden kivitelben, dus választékban, olcsó áron kaphatók

Diósy Nándornál

Devecser, Klapka-u. 18.

*****

ÁTTELVEZTÜK

üzlethelyiségünket jul. végén Baross-u. 15. sz. alól Baross-u. 7. sz. alá (a volt kavéházi helyiségbe, a Machalik pékház mellett.)

KÉRJÜK t. vevőinket, hogy bennünket ezen új helyiségben is pártolni sziveskedjenek.

ÁRURAKTÁRUNKAT kiegészítettük és mindenből a legjobbat a legolcsóbb árban hozzuk forgalomba.

ÁRUSÍTUNK fűszert, élelmiszereket, fűzet és háztartási cikkeket. — Szőlészeti cikkeket és gazdasági magvakat. — Petroleumot, benzint és az összes olajokat.

Már előre kérjük szives elnézését, ha az át-helyezés tartama alatt a kiszolgálásban néhány napig zavar mutatkozna.

Tisztelettel:

Mautner Testvérek.

A siker, az eredmény legbiztosabb módja, ha igénybe veszi a vidéki sajtó nagy nyilvánosságát!

Ha Ön vidékről új és értékes vevőkre akar szert tenni, hirdessen a vidéki lapokban!

VALASSZON

az 50 felsorolt városok közül

Abony	Mezőtúr
*Baja	*Miskolc
Békés	*Nagykanizsa
*Békéscsaba	*Nagykőrös
Cegléd	*Nyíregyháza
Celldömök	*Orosháza
*Debrecen	Pápa
Devecser	Pásztó
*Eger	*Pécs
Esztergom	Pesterzsébet
Gyoma	Salgótarján
Gyöngyös	Sátoraljaújhely
*Győr	*Sopron
Hajduhadház	*Szeged
Heves	*Székesfehérvár
Hatvan	*Szentés
*H-mezővásárhely	Szekszárd
Kalocsa	Szolnok
*Kaposvár	*Szombathely
Karcag	Tatatóváros
*Kecskemét	Turkeve
Kiskőrös	Vác
Kunszentmárton	Veszprém
Magyaróvár	Ujpest
*Makó	*Zalaegerszeg

A *-gal megjelölt városokban napilapok vannak, ezen városokban is a legolvasottabb lapokban tesszem közzé hirdetését!

Ezen városok bármelyikében a legelterjedtebb és legnagyobb példányszámban megjelenő egy-egy lapban közzéteszem hirdetését 1 hasáb 50^m/m nagyságban, mint az alatti mintanagyság:

ha	tetszőszerinti 10 város egy-egy lapjában hirdet, mindegyikben egyszer	48 P
ha	tetszőszerinti 25 város egy-egy lapjában hirdet, mindegyikben egyszer	100 P
ha	mind az 50 város egy-egy lapjában, mindegyikben egyszer hirdet	180 P
ha	egy-egy város lapjában legalább 3-szor egymás után hirdet	5 % en-gedm.

Előrendű, hasznosított, eredményező vidéki propaganda!

Minden hirdetésről igazoló támlapot küldök. A hirdetésnek feltűnő elhelyezésére igen nagy gondot fordítok.

Külföldre illetés hirdetésétől szabványos adok.

Ha bármilyen bel- és külföldi lapban akar hirdetni, forduljon országoszeretelőnyösen ismert hirdetési irodámhoz!

ERDŐS JÓZSEF
BUDAPEST, II., VITÉZ-U. 2. SZ.

50 milliméteres hirdetés eredeti nagysága.

Éger, nyár, bükk, dió, kőris, tölgy, hárs stb. rönkfákat állandóan vásárol!

Fornérgyár és keményfatermelő R. T.

Budapest, IX., Csont-u. 1.

Prima cseres MARCALI gépszij minden méretben állandóan kapható

Nay Dilmos bórkereskedésében Devecser, Kossuth Lajos-u. 13.

Uradalmaik, gazdák figyelmébe!

Bánóczy Zoltán timárüzeme Veszprém, Urkut-u. 4. szám.

Kidolgozza nyersbőrjeit cipő-, szima- és szijgyártóbőrnek, barány, nyul, róka stb. bőrjeit szőrmének, szarvas és őz bőrjeit ruházati célra a legolcsóbban.

A Somlóvásárhelyi Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszifőző Szövetkezet ajánlja elismerten jóminőségű pálinkáit

Allandó raktár törköly-, seprő- sé gyümölcs-pálinkákból. Eladás nagyban és kismértékben.

Földbirtokokra

(5 holdtól, holdankint 700 P-ig) becslés nélkül, 35 évi amortizációra, 7¹/₂% kamatallapon, az ország legnagyobb pénzügyintézet 5 nap alatt gyprofolyosítás!

Házakra: 5—10 évig terjedő átmeneti kölcsönök

Kisipari hiteket váltóra, 12¹/₂%-ra szerzünk. Váltóhiteket folyósítatunk magánpénzből (legfeljebb 1 évi időtartamra) hetikamatra, hitelképes kereskedőknek, háztulajdonosoknak és információképes tisztviselőknek, magánosoknak.

Ékszerfedezetre az érték 80¹/₂%-ig azonnal folyósítatunk.

„New-York” hiteliroda
Budapest, VI. Podmaninczky-u. 29.
(Válaszbélyeg beküldendő.)